kuni 70 m üle meretaseme ja 40 m üle Emajõe' veepinna. Laiad soo-alad, mis seotud Emajõe ja ta lisajõgede orulammidega, jäävad linnast kuni 10 km kaugele ega avalda linna tervishoiuliste olude peale enam mõju. Linna sademete hulk on küll vähe suurem kui Tartumaa keskmine sademete hulk (vt. lhk. 33), kuid ka aasta keskmine temperatuur on maakonna keskmisest kõrgem; nii tundub Tartu õhk üldiselt kuivana, eriti suvel, kus sajupäevade hulk kuus vähem kui talvel ja sügisel. Väheste linna servile asetsenud vabrikute mõju õhu peale pole linna kõrge aseme tõttu ka kuigi tunduv. Samuti pole nende poolt veerikkumisi ette tulnud, välja arvatud A. Mathieseni nahavabrik Kvistentalis, mis oma mustavee Emajõkke saadab. Peale selle on Tartu rikas puiestikkudest ja aedadest, mis rohkesti levinud isegi südalinnas, tuletades paiguti meelde puierohket suvituslinna. Neil põhjusil võime Tartu tervishoiulisi tingimusi lugeda üldiselt täiesti rahuloldavaiks. Linna tervishoiulisi korraldusi juhib linna-volikogu poolt valitud 9-liikmeline tervishoiu-komisjon, millele allub tervishoiu-osakond, kuhu kuuluvad 7 liiget, nimelt juhataja-arst, tervishoiu-arst, vaesteарst, kaks kooliarsti, kooli-hambaarst ja emade ja laste nõuandepunkti arst. Nõuandva organina teotseb tervishoiu-osakonna kõrval veel tervishoiu-nõukogu, mis koosneb arstidest. Tervishoiu-osakond töötab silmas pidades Tervishoiu Peavalitsuse nõudeid ja juhtnööre. — Tervishoiuliselt halvas seisundis on linna varustamine veega, sest linnal puudub veevärk ja elanikud on sunnitud tarvitama avalikkude või erakaevude vett. Kaevude hulk, mille üldarv ulatub 2277 : ni (neist avalikke 28, teised erakaevud, milledest 728 pumpkaevu, 392 lahtiste raketega, 47 arteesia kaevu, 91 elektripumbaga, 2 aurupumbaga, 97 puuritud pumpkaevu), ei küüni elanikkude tarviduseni. See paistab silma juba kesklinnas, eriti aga aguleis ja linna servaosades. Ka ei ole kaugeltki kõikide kaevude vesi tarvitamiseks kõlvuline. Uurimised (C. Schmidt'i, B. Körber'i, E. Schepilewsky, prof. A. Rammul'i, Dr. O. Tomberg'i, Dr. med. Põder'i jt.) näitavad, et 41% kaevudest sisaldab söögiks ja joogiks kõlbmatut vett. Eriti on paljud kaevud, mis orulammil, halva veega kevadel, mil neisse valgub pinnavett. Linnavalitsusel on püüd ehitada üldist veevärki; ses sihis on tehtud ka tarvilisi eeltöid ja kavatsusi, kuid nende täideviimine peab siirduma majanduslisil põhjusil nähtavasti kaugemasse tulevikku. Ka mustavee kanalisatsioon jätab palju soovida. Tõeliselt on kinnine kanalisatsioon ainult südalinnas, mujal kõrvaldub mustvesi lahtiste kraavide kaudu, õhku halbade lõhnade ja haigusidudega rikastades. Seepärast on üldine kanalisatsioon hädatarvilik. Prügi veetakse tavaliselt linnast välja suurtesse prügikastidesse või ümbruse põldudele. — Viletsad on linna avalikud peldikud, mille arv ka üldiselt väike. Nad on mustad, määrdinud ja pimedad ning saadavad halba lõhna ümbrusesse. Erapeldikud on enamuses majadest välised ja külmad ning samuti mustad, eriti sissesõidu-hoovides. Peldikute ja mustavee lampkastid on tavalisemalt ilma veekindla voodrita ja seetõttu nõrgub neist mustust maapinda ja sealt kaevudesse. Peldikute mustus läheb enamuses linna pudretivabrikule, kuid paljud agulite majad veavad seda ka aeda-